

Congres Ouderenpsychiatrie Parnassia Groep

Thema: Gezond ouder worden

Dit congres wordt georganiseerd door de specialismegroep Ouderen van de Parnassia Groep. Het congres biedt een gevarieerd en interessant aanbod aan lezingen en workshops over diagnostiek en behandeling van ouderen met GGZ problematiek. De lezingen en workshops worden verzorgd door deskundige sprekers op het gebied van ouderenpsychiatrie, voor het merendeel Parnassia Groep medewerkers.

Onze belofte: je gaat naar huis met kennis die je de volgende dag in je eigen klinische praktijk toe kunt passen.

Datum

14 juni 2019

Voor wie

Inschrijving staat open voor zorgprofessionals in dienst bij de Parnassia Groep.

Locatie

Zalencentrum De Kuip - Van Zandvlietplein 1, 3077 AA Rotterdam

Meer informatie en aanmelden

Deelname is kosteloos. Vooraf aanmelden is noodzakelijk.

Accreditatie

Accreditatie is aangevraagd bij Bureau Cluster I, Landelijke vereniging POH-GGZ, NIP, NVvP, Registerplein, V&VN, VSR en VVGN.

Over de specialismegroep Ouderen

De specialismegroep Ouderen van Parnassia Groep richt zich op GGZ zorg voor patiënten in de derde en vierde levensfase. Globaal betreft het patiënten in de leeftijd van 55 jaar en ouder. Diagnostiek en behandeling van deze groep vraagt om bijzondere aandacht voor de sociale, psychische en somatische aspecten die met het ouder worden en oud zijn samenhangen.

De specialismegroep ondersteunt de zorg aan deze patiënten door te adviseren over implementatie en gebruik van richtlijnen, het bieden van consultatie, het bevorderen van kennisuitwisseling, en het doen van voorstellen voor scholing, onderzoek en innovatie.

Programma:

- 09:00 – 09:30** **Ontvangst & registratie**
- 09:30 – 09:45** **Opening en welkom door dagvoorzitter**
dr. Rob Kok
- 09:45 – 10:30** **Plenaire lezing: Verouderen met een maatje meer**
prof.dr.ir. Marjolein Visser, hoogleraar Vrije Universiteit Amsterdam, leerstoel
Gezond ouder worden.
- 10:30 – 11:00** *Pauze, naar subzalen*
- 11:00 – 12:15** **Workshopronde 1**
- 12:15 – 13:00** *Lunch, zaalwissel*
- 13:00 – 14:15** **Workshopronde 2**
- 14:15 – 14:45** *Pauze, zaalwissel*
- 14:45 – 16:00** **Workshopronde 3**
- 16:00 – 16:15** *Zaalwissel, naar plenaire zaal*
- 16:15 – 17:00** **Plenaire afsluiting: Ouderenpsychiatrie, quo vadis?**
dr. Jurgen Verbeeck, bestuurder Parnassia
- 17:00 – 17:30** **Napraten**
met een hapje/ drankje
-

Plenaire lezingen

Verouderen met een maatje meer

Prof.dr.ir. Marjolein Visser

hoogleraar Vrije Universiteit Amsterdam, leerstoel Gezond ouder worden

De obesitasepidemie lijkt niet voorbij te gaan aan de Nederlandse ouderen. Hoeveel ouderen hebben obesitas en wat verwachten we voor de toekomst?

We horen regelmatig berichten over de obesitasparadox bij ouderen: te zwaar zijn zou voor ouderen mogelijk juist goed zijn. Bestaat deze paradox inderdaad? Wat zijn de positieve en negatieve consequenties van obesitas bij ouderen?

En als laatste: moeten we obesitas actief gaan behandelen bij ouderen? En hoe kunnen we dat dan het beste doen? Tijdens deze lezing zult u antwoord krijgen op deze vragen.

Ouderenpsychiatrie, quo vadis?

Dr. Jurgen Verbeeck

Psychiater, bestuurder Parnassia Haaglanden en Parnassia Noord-Holland

De Ouderenpsychiatrie staat als apart onderdeel van de GGZ regelmatig ter discussie. Op een aantal plaatsen binnen de GGZ is het niet meer herkenbaar als een specifiek onderdeel van de organisatie. Anderzijds verkeert ook de psychiatrie in algemene zin in een soort identiteitscrisis waarbij DSM een scheldwoord is geworden, we niet meer weten of er wel echt psychiatrische ziekten bestaan en het niet veeleer polymorfe clusters van symptomen zijn.

Op deze manier wankelt en kreunt de ouderenpsychiatrie en verdwijnt haar levenskracht en energie.

Aan de hand van algemene ervaringen als ouderenpsychiater, jarenlang leidinggevende zorg in de ouderenpsychiatrie en sinds enkele jaren bestuurder van een GGZ-instelling wil ik de grote uitdagingen –zowel in negatieve als in positieve zin- schetsen die de ouderenpsychiatrie kent.

Ik wil aantonen dat door een strategie van het bundelen van kennis en ervaring in een grote organisatie als Parnassia Groep ouderenpsychiatrie een eigen gezonde identiteit kan behouden en kan versterken.

Workshops

CFI Ouderen

Drs. Nour Alkaduhimi

Gz-psycholoog i.o./ neuropsycholoog/ PhD candidate PsyQ Amsterdam

Het Cultural Formulation Interview Ouderen (CFI-O) is gebaseerd op het algemene CFI, en is begin 2019 gereed gekomen. Het CFI-O is bedoeld voor het eerste contact met ouderen met psychiatrische problematiek. Het is een hulpmiddel om meer zicht te krijgen op het perspectief van de oudere en diens naasten. Het kan gebruikt worden ten behoeve van anamnese en heteroanamnese. In het CFI-O staat het verhaal van de patiënt centraal. Het biedt een eerste inventarisatie van relevante onderwerpen, die eventueel op een later tijdstip verder uitgediept kunnen worden. Dit draagt bij aan een betere inschatting van de problematiek en leefsituatie en een betere verstandhouding en daarmee aan betere zorg. Het CFI-O sluit zo aan bij herstelgerichte zorg.

In deze workshop wordt geoefend met het toepassen van het CFI-O. Deelnemers krijgen een handige pocketcard mee naar huis. Deze is naderhand ook (gratis) bij te bestellen.

Overmatig alcoholgebruik bij ouderen: gevolgen en interventies

Mr.dr. Rob Bovens

Senior researcher Tilburg University, Tranzo

Dr. Rob Kok

Psychiater, hoofdonderzoeker Parnassia

In een recent onderzoeksrapport bleek dat 6.7% van ouderen tussen 55 en 70 jaar overmatig alcohol drinken, dat wil zeggen gemiddeld meer dan 21 glazen alcohol per week voor mannen en meer dan 14 glazen per week voor vrouwen. Veel ouderen, maar ook behandelaren, weten niet dat ook kleine hoeveelheden alcohol schadelijk kunnen zijn. In deze workshop bespreken wij de gevolgen van overmatig alcoholgebruik, de huidige richtlijn over verantwoord alcoholgebruik en landelijke campagnes om het alcoholgebruik in de algemene bevolking te beperken.

Het netwerk van de patiënt

Jovie Broxterman-de Laat

Maatschappelijk werker BavoEuropoort/Antes

Esther van Deijk

Transferverpleegkundige BavoEuropoort/Antes

In deze workshop worden de mogelijkheden besproken voor het inzetten van het professionele netwerk van de oudere patiënt en daarbij behorende maatschappelijke voorzieningen. Daarbij wordt aandacht besteed aan relevante wetgeving. Het sociale netwerk van de oudere patiënt wordt toegelicht, en hoe deze in kaart te brengen en in te zetten, met daarbij aandacht voor mantelzorg. Deelnemers gaan aan de hand van een casus een ecogram invullen. Hierna zal dit gezamenlijk besproken worden.

Zinvol leven - Op zoek naar zin in het dagelijks leven

Drs. Marijn Gilhuis

Geestelijk verzorger BavoEuropoort/Antes

Deze workshop biedt een introductie op het existentieel/ spiritueel levensdomein in de begeleiding van patiënten. Waar gaat dit domein over? Hoe kunnen thema's binnen dit domein bespreekbaar gemaakt worden? Wat is daarvoor nodig? Welke materiaal is voor handen?

Tijdens de workshop bieden we een handreiking over hoe dit domein onderdeel kan zijn de begeleiding en behandeling van patiënten. Er zal gelegenheid zijn om te oefenen met dit zorgdomein en om er met elkaar over in gesprek te gaan. We staan stil bij mogelijke interventies rond het thema zingeving en herstel.

“ Ouderen hebben de toekomst” - Hoe moet de ouderenpsychiatrie er over 5 jaar uit zien?

Drs. Fraukje Kroon

Psychiater, Directeur zorg ouderen psychiatrie, NAH en ziekenhuispsychiatrie BavoEuropoort/Antes

Drs. Ingrid Jans

Klinisch neuropsycholoog, directeur zorg Ouderenpsychiatrie Parnassia Noord-Holland en Parnassia Haaglanden

Ouderenpsychiatrie houdt zich bezig met biologische en psychologische aspecten van normale veroudering, het psychiatrische effect van acute en chronische lichamelijke ziekten en de biologische en psychosociale aspecten van de pathologie van primaire psychiatrische stoornissen op oudere leeftijd. Ouderenpsychiatrie richtten zich op preventie, evaluatie, diagnose en behandeling van psychische en emotionele stoornissen bij ouderen en verbetering van psychiatrische zorg voor gezonde en zieke oudere patiënten.

Welke ontwikkelingen zien we binnen ons vakgebied en met welke zijn wij en onze collega's bezig binnen de verschillende afdelingen voor ouderenpsychiatrie van de Parnassia Groep? Hoe richten wij onze organisatie in de verschillende regio's in? Hoe organiseren wij onze zorg aan ouderen met dementie en gedragsproblemen, aan ouderen met ernstige somatische problemen en hoe hebben wij onze acute zorg geborgd. Hoe verhouden wij ons tot onze regionale ketenpartners ook met het oog op de nieuwe wetgeving. Hoe blijven wij met het groeiend aantal ouderen en de huidige arbeidsmarktkrapte onze doelgroep goed bedienen?

In deze workshop willen wij met de deelnemers van gedachten wisselen over de toekomst van de ouderenpsychiatrie: de mogelijkheden en onmogelijkheden, de wensen en uitdagingen.

Valpreventie in de ouderenpsychiatrie

Rob Koolen

Verpleegkundige BavoEuropoort/Antes

Drs. Vijaya Durgaram

Arts in opleiding tot psychiater BavoEuropoort/Antes

Valincidenten zijn een steeds groter wordend probleem binnen de ouderenzorg. Cliënten in de ouderenpsychiatrie voldoen aan veel risicofactoren met betrekking tot valgevaar. De workshop zal aandacht besteden aan een stappenplan. Het stappenplan geeft handvatten om het risico snel in kaart te brengen en omschrijft praktische evidence based interventies. Er wordt door middel van een casus geoefend met het stappenplan. Voor zowel de medewerker in een klinische setting als in een ambulante setting is de workshop geschikt.

Preventie van dementie

Drs. Bart Kroon

Arts in opleiding tot klinisch geriater

Gedurende de workshop zal er een overzicht gepresenteerd worden van de huidige wetenschappelijke inzichten over preventie van dementie. Hierbij zal gekeken worden naar medicamenteuze interventies, maar ook niet medicamenteuze interventies zullen besproken worden.

Na de workshop is de deelnemer in staat om patiënten goed te informeren over welke interventies voor de preventie van dementie een wetenschappelijk bewezen effect hebben.

Behandeling van slapeloosheid met cognitieve gedragstherapie voor insomnie (CGT-i)

Dr. Saskia van Liempt

Ouderenpsychiater, Parnassia Noord Holland

Dr. Julia van den Berg

Senior onderzoeker, Parnassia Haaglanden

Insomnie is een veelvoorkomend probleem bij ouderen met een psychiatrische aandoening. De kennis over normale slaap, insomnie en de behandeling van insomnie krijgt in de studie van artsen, psychiaters, psychologen en verpleegkundigen niet veel aandacht. Hierdoor krijgen patiënten met insomnie in de praktijk zelden de eerste keus behandeling, namelijk cognitieve gedragstherapie voor insomnie (CGT-i). In deze workshop bespreken Saskia van Liempt en Julia van den Berg hoe je insomnie kunt behandelen met CGT-i naast de comorbide psychiatrische stoornis. De deelnemers

oefenen om slaapproblematiek goed in kaart te brengen. Ook wordt er geoefend met de belangrijkste interventies van CGT-i: psychoeducatie, slaaprestrictie en stimuluscontrole.

Digitale zorg voor ouderen

Margé Nootboom

Projectleider e-health Parnassia Groep

Dr. Mirjam van Orden

Programmamanager digitale zorginnovatie PsyQ

Digitale zorg aan ouderen is in opkomst. Ouderen beschikken in toenemende mate over internet en zijn vanwege verminderde mobiliteit meer aan huis gebonden dan jongere mensen. Werken aan de behandeling thuis, en/of contact op afstand kan dan uitkomst bieden.

Zijn we voldoende voorbereid op deze nieuwe ontwikkeling?

In deze workshop komen de verschillende vormen van e-health aan bod en wordt er uitleg gegeven over de welke e-health er in de praktijk al wordt toegepast en welke ervaringen we daar inmiddels mee hebben opgedaan.

Te oud voor PTSS?

Drs. Laura Visser

Gezondheidszorgpsycholoog BavoEuropoort/Antes

Drs. Marina van Dassen

Arts in opleiding tot psychiater, BavoEuropoort/Antes

In deze workshop zal helder worden hoe belangrijk het is om de symptomen van PTSS te leren herkennen. Het onderscheid tussen trauma, PTSS, complex trauma of complexe PTSS wordt toegelicht. Het wordt duidelijk gemaakt welke verschillende rollen en verantwoordelijkheden er zijn binnen een multidisciplinair team en welke mogelijkheden er zijn in de behandeling.

We hopen met deze workshop meer duidelijkheid te geven over de verschillende oordelen en vooroordelen die bestaan bij PTSS en ouderen.

Voor mekaar, de Rotterdamse aanpak van eenzaamheid onder ouderen.

Marijke de Vries

Programmamanager Gemeente Rotterdam

In deze workshop wordt, na een korte algemene inleiding over oorzaken, kenmerken en gevolgen van eenzaamheid, ingegaan op de Rotterdamse aanpak van dit probleem. De gemeente Rotterdam is in 2015 gestart met het Actieprogramma Voor mekaar dat zich vooral richtte op het bestrijden van eenzaamheid onder ouderen. Vanuit de gemeente zijn een groot aantal interventies ingezet. Enerzijds gericht op het oproepen van solidariteit en betrokkenheid van "de Rotterdammer" met ouderen die zich eenzaam voelen. En anderzijds op het tijdig signaleren van zorgwekkende vormen van eenzaamheid bij ouderen en het inzetten van effectieve interventies. Rotterdam heeft inmiddels enkele jaren ervaring, heeft veel geleerd over wat werkt en wat niet en werkt nu aan een vervolgstap. Het thema is inmiddels ook landelijk op de agenda gekomen en veel van de Rotterdamse ervaringen zijn daarin meegenomen.

Voeding en beweging bij kwetsbare ouderen: herkennen van, en handelen bij, ondervoeding bij uw patiënt.

Jolanda Waars-Storm

Diëtist Parnassia Haaglanden

Jentske Wertwijn

Diëtist Parnassia Haaglanden

Daan Antonissen

Fysiotherapeut Parnassia Haaglanden

Aan bod komen de prevalentie van ondervoeding, criteria van ondervoeding, verschillende soorten ondervoeding, diagnose van ondervoeding en meetinstrumenten voor ondervoeding. Verder wordt de behandeling van ondervoeding besproken, het gebruik van medische voeding, en de effecten van training bij ondervoeding.